

Kannustava Kestävä Kilpailukykyinen Kohtuullinen

**Talous- ja veropolitiikan linjat
vaalikaudelle 2019-2023**

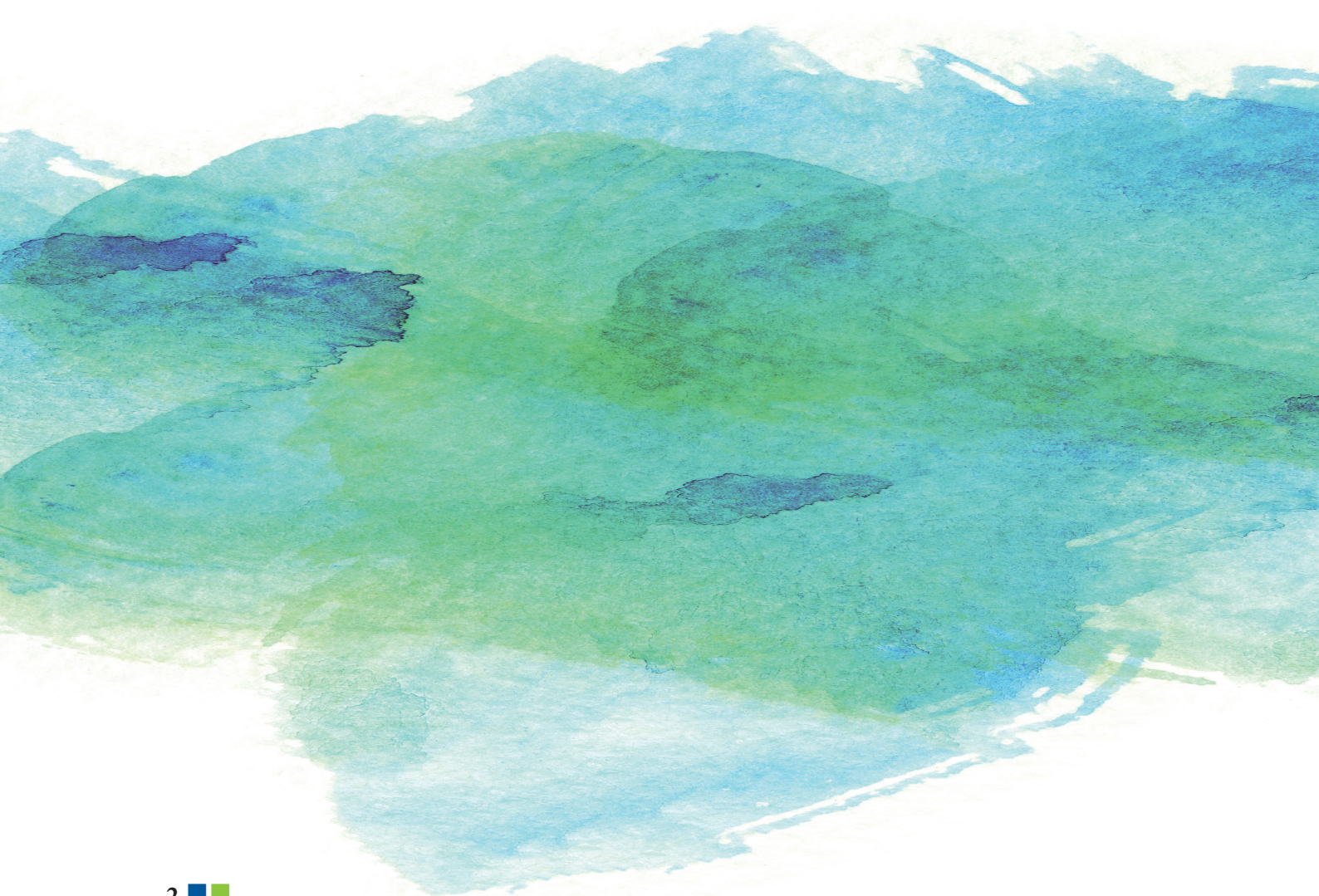
13.11.2018

VERONMAKSAJAT
Puolenpitoa.

Neljä tärkeää ankkuriperiaatetta

Talous- ja veropolitiikan suunta on ankkuroitava
vaalikaudella 2019-2023 vahvoihin perusperiaatteisiin,
jotta Suomi saadaan pidettyä kestävän kasvun ja
paranevan työllisyyden tiellä.

Neljä tärkeää ankkuriperiaatetta:

1) VEROTUKSEN YLEISTÄ TASOA ON MALTILLISESTI ALENNETTAVA, KEVENNYKSIÄ ENEMMÄN KUIN KIRISTYKSIÄ

Kansantalouden veroasteen nousuun saatiin käänne tällä vaalikaudella. Verotuksen jatkuvat kiristykset taitettiin kevennyksiksi ja hyvät tulokset ovat nyt kaikkien nähtävillä. Kotimainen kysyntä on palkkamaltista huolimatta vahvistunut. Kansantalous on edellisen vaalikauden supistumisen jälkeen käännetty vahvaan kasvuun. Työllisyys paranee. Julkista taloutta on onnistuttu tasapainottamaan. Veropolitiikka on osaltaan tukenut tätä vahvaa talouskehitystä. Ensi vaalikaudella verotuksen yleistä tasoa on edelleen maltillisesti alennettava, eikä veroaste saa ainakaan nousta.

2) ANSIOTULOJEN VEROTUSTA ON KEVENNETTÄVÄ KAUTTA LINJAN, KAIKILLA TULOTASOILLA

Ansiotulojen verotuksen laajapohjainen keventäminen on paras tapa kannustaa työntekoa, ahkeruutta, yrittämistä, osaamisen kartuttamista ja uralla etenemistä. Se on avain ostovoiman ja yksityisen kulutuskysynnän kohenemiseen myös maltillisten palkkaratkaisujen oloissa. Suomen on oltava kilpailukykyinen palkkaverotuksessa. On verotettava mieluummin haittoja kuin hyödyllisiä asioita, kuten työntekoa. Ensi vaalikaudella on kevennettävä ansiotulojen verotusta kautta linjan, kaikilla tulotasoilla.

3) KESTÄVYYSVAJETTA ON PURETTAVA RAKENNEUUDISTUKSILLA

Julkiseen talouteen kohdistuu pitkällä aikavälillä väestön ikääntymisestä johtuva kestävyysvaje, jota on purettava rakenneuudistuksilla. Sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä sosiaaliturvan uudistukset ovat tällöin avainasemassa. Niiden on johdettava julkisten palvelujen tuottavuuden kohenemiseen ja työnteon kannustimien paranemiseen. Uudistuksilla on saatava aikaan kustannussäästöjä ja niiden on edistettävä työllisyyssasteen nousua.

4) JULKISTA TALOUTTA ON TARVITTAESSA SOPEUTETTAVA MENOSÄÄSTÖILLÄ

Näköpiirissä ei ole tarvetta uusille leikkauslistoille, mutta julkiset menot on pidettävä tiukasti kurissa. Tilanne voi myös vaalikauden aikana muuttua. Mahdollisesti tarvittava julkisen talouden lisäsopeutus on tehtävä menosäästöillä, ei verotusta kiristämällä.

Talouspolitiikka, julkinen talous

Talouspolitiikka, julkinen talous

TALOUSPOLITIIKAN LÄHTÖKOHDAT

Suomen talous on pidettävä kestävä kasvun tiellä, jotta hyvinvointiyhteiskunta voi säilyä elinvoimaisena. Tämä edellyttää määrätietoisen kasvuhakuista finanssipolitiikkaa vaalikaudella 2019-2023.

Kasvu edellyttää sekä kotimarkkinoiden että viennin jatkuvaa vetoa. Kotimarkkinoiden osalta ratkaisevaa on yksityinen kotimainen kysyntä, viennin osalta kilpailukyky.

Kotimarkkinoiden hyvän kehityksen kannalta keskeistä on ylläpitää kuluttajien vahvaa luottamusta sekä koko kansantalouden että oman henkilökohtaisen talouden tuleviin näkyisiin. Ostovoimaa koskevat odotukset on pidettävä positiivisina myös maltillisen ansiokehityksen oloissa. Se edellyttää tulevalta hallitukselta selvää irtisanoutumista ostovoimaa leikkaavasta verotuksen kiristämisestä.

Viennin kilpailukyyn ylläpitäminen vaatii tuottavuuden parantamista ja pidättyvää kustannuskehitystä. Näitä tavoitteita on edistettävä kannustavilla ja yksityistä kulutuskysyntää ylläpitävillä veroratkaisuilla. Tämä on mahdollista erityisesti keventämällä ansiotulojen verotusta.

Verotuksen jatkuvien kiristysten taittaminen kohdennetuiksi kevennyksiksi on ollut avainasemassa yksityiseen kysyntään perustuvan terveen talouskasvun käynnistymisessä. Julkista taloutta ei ole mahdollista kestävästi tasapainottaa ilman talouskasvua ja työllisyyden paranemista. Työllisyyden osalta on tavoiteltava 75 prosentin työllisyysastetta.

Finanssipolitiikan mitoituksen ei tule olla vuosina 2019-2023 liian kireää, jotta pysyminen vähintään kohtuullisen talouskasvun uralla on mahdollista. Tämä tarkoittaa verotuksen yleisen tason maltillista alentamista ja veroasteen pitämistä enintään nykytasolla. Malttia tarvitaan myös lähivuosien menosäästöissä eikä uusille leikkauslistoille ole nyt nähtävissä tarvetta. Julkisessa menotaloudessa on kuitenkin noudatettava koko vaalikauden ajan korostettua pidättyvyyttä.

JULKISEN TALOUDEN PITKÄN AIKAVÄLIN TASAPAINOTUS, KESTÄVYYSVAJE, RAKENNEUUDISTUKSET

Julkisessa taloudessa nähtävissä oleva pitkän aikavälin kestävyysvaje johtuu lähes pelkästään väestörakenteen muutoksesta aiheutuvasta ikäsidonnaisten menojen kasvupaineesta. Rahoituspohjan kannalta työllisyys on avainasemassa. Kestävyysvajeeseen on siksi mahdollista tehokkaasti puuttua vain rakenneuudistuksilla, joilla parannetaan työllisyyttä ja puretaan pitkäjänteisesti menopaineita, joita väestön ikääntymisestä aiheutuu.

Hyvinvointipalvelujen tuottavuuden parantaminen on tehokkain tapa purkaa julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyysvajetta. Sosiaali- ja terveystalouden uudistus on toteutettava tavalla, joka johtaa julkisten palvelujen tuottavuuden selvään paranemiseen ja siten mahdollistaa menosäästöt palvelujen tasosta tinkimättä.

Työllisyyden kohentaminen on toinen keskeinen keino lisätä julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyttä. Vaalikauden aikana on tavoiteltava 75 prosentin työllisyysastetta. Työikäisen väestön määrän kääntyminen laskuun merkitsee sitä, että työllistymismahdollisuudet jatkossa paranevat. Mikäli myös työn tarjonta on riittävää, edellytykset työurien pitenemiselle ja työllisyysasteen nostolle ovat olemassa.

Sosiaaliturvan uudistuksella on parannettava työnteon kannustimia ja purettava suoranaisia kannustinloukkuja. Työnteon kohdistuvan verotuksen keventäminen edistää osaltaan työurien pidentämisen tavoitetta. Myös työelämän yleinen kehittäminen, työhyvinvoinnista ja työllistämisen kannusteista huolehtiminen sekä työkykyä ylläpitävä toiminta ovat tärkeitä.

VALTIONTALOUS

Valtiontalouden sitkeä alijäämä aiheutui suurelta osin kansantalouden jumittumisesta pitkittyneeseen taantumassa, josta irtautuminen onnistui vasta kuluva vaalikaudella. Kansantalouden pitäminen kestävästi kasvu-uralla on oltava lähivuosien talouspolitiikan päätavoite. Valtiontalous on tasapainottunut hyvin, eikä uusille leikkauslistoille vuosina 2019-2023 ole nähtävissä tarvetta.

Kansainväliseen talouskehitykseen ja toimintaympäristöön liittyy kuitenkin merkittävää epävarmuutta. Valtiontaloudessa mahdollisesti tarvittavaa lisäsopeutusta on arvioitava vaalikauden aikana tilanteen mukaan. Olennaista on toteuttaa mahdolliset sopeutustoimet menotaloudessa, ei verotusta kiristämällä.

Valtion menojen kehitys on pidettävä määrätietoisella politiikalla hallinnassa. Valtion velkaantumisen lähivuosien tavoitteena tulee olla velan suhteen kansantuotteeseen pitäminen alenevalla uralla vaalikauden aikana.

Veropolitiikka

Veropolitiikka

VEROPOLITIIKAN YLEINEN LINJA

Vuosien 2019-2023 veropolitiikalla on määrätietoisesti vahvistettava suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan rahoitusperustaa edistämällä hyvää talouskehitystä ja kaikkien suomalaisten osallistumista yhteisen tulevaisuuden rakentamiseen. Verotuksen on entistä paremmin kannustettava kansalaisia omatoimisuuteen ja aktiivisuuteen.

Veropolitiikan keskeinen päämäärä on talouskasvun, työllisyyden ja kilpailukyvyn edistäminen. Veropolitiikan yleisenä tavoitteena tulee olla laajan veropohjan yhdistyminen tasoltaan kohtuulliseen verotukseen.

Kasvava talous, paraneva työllisyys ja koheneva kilpailukyky laajentavat veropohjaa ja siten osaltaan turvaavat myös hyvinvointiyhteiskunnan saamia verotuottoja.

Verotuksen rakennetta on johdonmukaisesti kehitettävä työhön kohdistuvien verojen keventämiseksi. Verotuksen rakenteita uudistamalla on edistettävä osaamisen ja hengen pääoman jatkuvaa kasvua Suomessa. Veromuutoksilla kannustetaan kansalaisia työntekoon ja yrittämiseen.

Avain työllistävään talouskasvuun on työhön kohdistuvan kohtuuttoman ankaran verotuksen asteittainen keventäminen kautta linjan, kaikilla tulotasoilla.

Verotuksen painopiste siirtyy työntöön verottamisesta kulutuksen ja ympäristöhaittojen verottamisen suuntaan, kun verotuksen keventäminen keskitetään ansiotulojen verotukseen. Mikäli kulutusveroja korotetaan, on ansiotulojen veroja samalla kevennettävä enemmän, jotta kokonaisuus on ostovoimaa vahvistava.

ANSIOTULOJEN VEROTUSTA KEVENNETÄÄN KAUTTA LINJAN, KAIKILLA TULOTASOILLA

Ansiotulojen verotuksen keventäminen on vuosien 2019-2023 veropolitiikan tärkein tavoite. Ansiotulojen verotusta yleisesti keventämällä kannustetaan työntekoa, ahkeruutta, yrittämistä, osaamisen kartuttamista, tuottavuuden lisäämistä ja uralla etenemistä.

Kevennys on avainasemassa, kun pyritään parantamaan työllisyyttä, lisäämään kansalaisten ostovoimaa ja tukemaan kotimaiseen kysyntään perustuvaa talouskasvua. Kevennyksillä turvataan suomalaisen työn asemaa kansainvälisessä kilpailussa ja vahvistetaan hyvinvointiyhteiskunnan rahoituspohjaa.

Suomen erityispiirre on ankara lisätuloihin kohdistuva marginaaliverotus kaikilla tulotasoilla. Veroprogressio on jyrkkä. Pienten palkkatulojen verotus on Suomessa jo kansainvälisesti vertailtuna kohtuullista, mutta tulojen noustessa ero muihin maihin kasvaa Suomen tappioksi.

Maltillisen palkkalinjan jatkamista pidetään usein toivottavana työllisyyden ja kilpailukyvyyn parantamiseksi. Laajapohjainen ansiotulojen verotuksen keventäminen on avain ostovoiman ja yksityisen kulutuskysynnän kohenemiseen myös maltillisten palkkaratkaisujen oloissa. Erityisen tärkeää on keskituloisten verotuksen keventäminen. Palkkamalti vaatii ensi vaalikaudella tuekseen veronkevennyksiä kautta linjan, kaikilla tulotasoilla.

Työnteon kannustimien parantamiseksi on toisaalta perusteltua ulottaa kevennykset myös pienten ansiotulojen verotukseen. Kilpailu osaavista työntekijöistä ja heidät palkkaavista yrityksistä korostaa puolestaan tarvetta keventää myös suurien ansioiden verotusta.

Verotus ei saa millään tulotasolla kohtuuttomasti rangaista suomalaisia koulutuksesta, uralla etenemisestä tai osaamisen karttumisesta. Ansiotulojen verotusta on perusteltua keventää kaikilla tulotasoilla. Lisätuloihin kohdistuvia marginaaliveroja on alennettava kautta linjan.

VERONMAKSAJIEN NÄKEMYS:

- **Ansiotulojen verotusta kevennetään vähintään miljardilla eurolla. Kevennys toteutetaan kautta linjan, kaikissa tuloluokissa.**
- **Valtion tuloveroasteikkoon vuosiksi 2013-2019 säädetty väliaikainen solidaarisuuskorotus poistetaan asteittain osana kevennysten kokonaisuutta. Muita kevennyksiä painotetaan pienen- ja keskituloisille.**
- **Lisäksi tuloveroperusteita muutetaan vuosittain niin, että yleisen ansiotason nousun sekä sosiaalivakuutusmaksujen muutosten verotusta kiristävä vaikutus puretaan. Tämä ei ole kevennys, vaan estää verotuksen muutoin tapahtuvan kiristymisen.**
- **Eläkkeiden verotusta kevennetään saman verran kuin palkkaverotusta. Eläketulojen perusteettomasta lisäverosta luovutaan.**

YHTEISÖVERO PIDETÄÄN KILPAILUKYKYISENÄ, PÄÄOMAVEROA EI KIRISTETÄ, OSAKESÄÄSTÄMISTÄ KANNUSTETAAN

Pääomatulojen verotusta ja yritysverotusta kehitettäessä tavoitteena on ylläpitää säästämiseen ja yrittämiseen kannustava, tasoltaan kohtuullinen ja kansainvälisesti kilpailukykyinen verojärjestelmä. Näiden veromuotojen osalta on erityisen tärkeää, että veropolitiikka on ennustettavaa, johdonmukaista ja pitkäjänteistä. Olennaista on, ettei säästämiseen ja yritystoimintaan kohdistuvia tuloveroja millään osa-alueella ainakaan kiristetä nykyisestä.

Yritysten vahvat taseet ovat tärkeä suhdannepuskuri, jonka arvo erityisesti työllisyyden kannalta korostuu aina taantumien aikana. Tämä on syytä jatkossakin huomioida pääoma- ja yhteisöverotuksen kokonaisuutta arvioitaessa.

Yhteisöveron kohtuullinen taso on erityisen tärkeä osa kasvuhakuista veropolitiikkaa. Liian ankara yritysverotus vähentää kotimaista pääomakantaa, alentaa työn tuottavuutta ja päättyy viime kädessä kotimaisten palkansaajien rasisitukseksi.

Kansainvälinen verokilpailu on tiivistä yritysverotuksessa. Yhteisöverokannan tulee olla sellainen, että kansainvälisesti toimivilla yrityksillä on riittävät kannusteet investoida ja sijoittua Suomeen. Yhteisövero on vielä kilpailukykyisellä ja kannustavalla tasolla moniin kilpailijamaihin verrattuna, mutta tilanteen muuttuessa on oltava valmius alentaa yhteisöverokantaa.

Yhteisöverotuksen veropohjasta on huolehdittava myös tehokkaalla valvonnalla ja siihen liittyvällä kansainvälisellä yhteistyöllä.

Kansalaisten laajapohjaista ja pitkäjänteistä osakesäästämistä on hyvä edistää käyttöönotettavalla piensijoittajan osakesäästötilillä. Osakesäästötilin käyttöönotto on tärkeää kansalaisten tasapuolisen kohtelun kannalta, sillä se tuo uuden laajasti käyttökelpoisen ja verokohtelultaan pitkälle neutraalin vaihtoehdon muiden välillisten sijoitusmuotojen, kuten sijoitusrahastojen, säästö- ja sijoitusvakuutusten sekä kapitalisaatiosopimusten rinnalle. Osakesäästötilillä lisätään erityisesti tavallisen säästäjän ja piensijoittajan mahdollisuuksia ja vaihtoehtoja säästää pörssiosakkeisiin.

VERONMAKSAJIEN NÄKEMYS:

- **Yhteisöverokanta pidetään toistaiseksi ennallaan 20 prosentissa. Kilpailuaseman muuttuessa on oltava valmius alentaa yhteisöverokantaa 15-18 prosenttiin.**
- **Pääomatulojen verotusta ei kiristetä.**
- **Piensijoittajan osakesäästötili otetaan käyttöön.**

ASUNTOLAINOJEN KORKOVÄHENNYS VAKIINNUTETAAN JA ASUNTOKAUPPOIHIN KOHDISTUVAA VARAINSIIRTOVEROA ALENNETAAN

Omistusasuminen on suomalaisten selvästi yleisimmin toivoma asumismuoto tulotasosta riippumatta, joten on tärkeää edistää kansalaisten laajapohjaista mahdollisuutta osallistua ostajana asuntomarkkinoille. Asuntosäästäminen asuntolainaa hyväksikäyttäen mahdollistaa omistusasumisen vaihtoehtona myös niille, joiden varallisuus ei muutoin tee oman kodin hankkimista mahdolliseksi.

Korkovähennys parantaa asuntolainaa tarvitsevien asunnonostajien suhteellista asemaa asuntomarkkinoilla suhteessa sijoittajiin, perintöjä saaviin tai muutoin valmiiksi varakkaisiin henkilöihin. Korkovähennyksellä on siksi jatkuvasti tärkeä yhteiskunnallinen tehtävä laajapohjaisten ja tasapuolisten omistusasuntomarkkinoiden synnyttämisen ja ylläpitämisen kannalta. Korkovähennys on syytä säilyttää myös tulevaisuudessa.

Kuluvan vaalikauden alussa asuntolainan korkovähennykseen oikeutti vielä 65 prosenttia maksetuista koroista. Vaalikauden aikana vähennystä leikattiin asteittain 25 prosenttiin.

Korkovähennyksen merkitys asuntovelallisille on ollut poikkeuksellisen alhaisten korkojen aikana rajallinen, mutta se voi kasvaa tulevaisuudessa, kun korot ennen pitkää kääntyvät uudelleen nousuun. Siksi uusia leikkauksia korkovähennykseen ei tule enää toimeenpanna ensi vaalikaudella ja korkovähennys on syytä vakiinnuttaa.

Asuntokauppoihin kohdistuva varainsiirtovero nostaa osaltaan kynnystä muuttaa työn perässä. Nykyisin asunto-osakeyhtiön osakkeiden hankintaan kohdistuu kahden prosentin ja asuinkiinteistöjen hankintaan neljän prosentin varainsiirtovero. Näiden verojen alentaminen vähentäisi varainsiirtoveroista aiheutuvia haittoja.

VERONMAKSAJIEN NÄKEMYS:

- Asuntolainojen korkovähennyksen asteittainen leikkaaminen lopetetaan ja korkovähennys vakiinnutetaan.
- Asuntokauppoihin kohdistuvaa varainsiirtoveroa alennetaan.

KOTITALOUSVÄHENNYKSEN TASOON TARKISTUS

Kotitalousvähennys on osoittautunut hyvin toimivaksi osaksi kannustavaa ja työllistävää verojärjestelmää ja onnistuneeksi täsmäaseeksi kotitalouksien teettämässä töissä aiemmin rehottanutta harmaata taloutta vastaan.

Kotitalousvähennyksen myötä on synnytetty työllistävä kotitalouspalvelujen toimiala käytännössä tyhjältä. Harmaa talous on suurelta osin hävinnyt kotitaloustyön markkinoilta vähennyksen ansiosta. Samalla kotitalouspalveluja ostavan kuluttajasuoja on kohentunut. Kotitalousvähennys edistää tehokasta työnjakoa yhteiskunnassa ja kansalaisten mahdollisuutta osallistua täysipainoisesti työelämään.

Kotitalousvähennys on myös yhä merkittävämpi tuki ikäihmisten tarvitsemien sosiaalipalvelujen hoitumisessa.

Kotitalousvähennyksen enimmäismäärä on ollut kuluvalle vaalikaudella 2400 euroa. Yleisen hinta- ja kustannustason nousu on hyvä huomioida korottamalla vähennyksen enimmäismäärää sadalla eurolla.

VERONMAKSAJIEN NÄKEMYS:

- Kotitalousvähennyksen enimmäismäärä nostetaan 2500 euroon.

TYÖMATKAT JA MUUT TULOHANKINNAN MENOT VÄHENNETÄÄN TODELLISEN SUURUISINA

Suomalaisen tuloverotuksen huolellisesti vaalittu periaate on verottaa vain todellista tuloa. Verotus kohdistuu tällöin tuloon, josta on ensin vähennetty sen hankinnasta aiheutuvat kustannukset. Työssä käymisestä aiheutuneet kulut on vähennettävä todellisen suuruksina. Tämä on oltava lähtökohtana myös työmatkavähennystä kehitettäessä.

VERONMAKSAJIEN NÄKEMYS:

- Työssä käymisestä aiheutuneet kulut vähennetään lähtökohtaisesti todellisen suuruksina

AUTOJEN VEROTUKSESSA SIIRRETÄÄN PAINOPISTETTÄ HANKINNASTA KÄYTTÖÖN, LIIKENTEEN VEROTUKSEN KOKONAISUUTTA SELVITETÄÄN

Auton hankintaan kohdistuva autovero on edelleen kireä Suomessa. Autokannan keski-ikä on korkea, joten kannan uudistumista nopeuttava autoveron alentaminen on perusteltua sekä liikenneturvallisuuden että ympäristöohjauksen näkökulmasta. Samalla on mahdollista maltillisesti korottaa käytön aikaista ajoneuvoveroa. Muutokset on toteutettava asteittain, jotta ne ovat kohtuullisia eri aikoina auton hankkineiden kannalta.

Liikenteen verotukseen ei tarvita esitettyä uutta valtakunnallista tiemaksua. Polttoainevero on jo nyt tehokas päästöperusteinen tienkäyttömaksu, jota voidaan maltillisesti korottaa verotuksen ympäristöohjauksen tehostamiseksi.

Liikenteen verotuksen kehittämisestä on tehty kuluvalle ja edellisellä vaalikaudella کارkeita selvityksiä ja myös esityksiä mittaviksi uudistuksiksi. Avoimia kysymyksiä on paljon. Aiheeseen liittyvää selvitystyötä on syytä jatkaa alkavalla vaalikaudella. Ympäristöohjauksen lisäksi ennustettavuus ja tekniikkaneutraalius ovat tärkeitä lähtökohtia.

VERONMAKSAJIEN NÄKEMYS:

- Auton hankintaan kohdistuvaa autoveroa alennetaan. Autoveron alennuksen yhteydessä korotetaan maltillisesti ja asteittain auton käytön aikaista ajoneuvoveroa.
- Liikenteen verotuksen kokonaisuutta ja eri uudistusvaihtoehtoja selvitetään vaalikauden aikana.

PERINTÖ- JA LAHJAVEROSTA PURETAAN KIRISTYKSET

Kohtuullinen perintö- ja lahjavero on perusteltu osa Suomen verojärjestelmää, mutta verotuksen kiristytessä sen oikeutus vähenee ja kohtuuttomuuksiin johtavat käytännön tilanteet yleistyvät.

Taantuman jälkeen toimeenpannut mittavat kiristykset veivät perintö- ja lahjaverotusta väärään suuntaan. Kuluvalle vaalikaudella toteutetut huojennukset olivat pieni korjausaskel. Vuoden 2011 tasoon on silti yhä matkaa.

Perintöveroasteikon alarajaa ei ole korotettu vuoden 2009 jälkeen. Alarajan korottaminen olisi kohtuullista ja se huojentaisi erityisesti pienten perintöjen verotusta.

VERONMAKSAJIEN NÄKEMYS:

- Perintö- ja lahjaveroasteikkoja huojennetaan ja perintöveroasteikon alarajaa korotetaan.

KIINTEISTÖVEROJEN ARVOSTUSPERUSTEET UUSITAAN JA ALARAJOJA ALENNETAAN, TASO JÄTETÄÄN KUNTIEN PÄÄTETTÄVIKSI

Kunnat päättävät vapaasti ansiotuloihin kohdistuvan kunnallisveron tasosta. Kiinteistöverosta kunnat sen sijaan päättävät vain lain sallimien rajojen sisällä.

Kiinteistövero on kunnallinen vero, joka tulee periaatteessa jättää mahdollisimman vapaasti kuntien itsensä päätettäväksi niiden omista paikallisista tarpeista lähtien. Erityisen tärkeää on, ettei kuntia pakoteta vastentahtoisin veronkiristuksiin tilanteessa, jossa niillä ei ole kiinteistöveron korottamiseen sen paremmin tarvetta kuin haluakaan.

Kiinteistöveron arvostusperusteiden valmisteilla oleva uudistus on perusteltu. Uudistus nostaa verotusarvoja monin paikoin merkittävästi. Uudistuksen tavoitteena ei kuitenkaan ole kiinteistöverotuksen tason kiristäminen. Monissa kunnissa tämä edellyttää kiinteistöveroprosenttien alentamista. Kiinteistöveroprosenttien nykyisiä lakisääteisiä alarajoja tulee siksi alentaa.

Korkeaksi viritetty kiinteistövero johtaa helposti kohtuuttomiin tilanteisiin, sillä kiinteistövero kohdistuu kattavasti asumiseen, minkä lisäksi kiinteistöjen verotusarvot määräytyvät jatkossakin karkein perustein. Kiinteistöveroprosenttien ylärajoilla on siten edelleen merkitystä kohtuuttomien tilanteiden ennaltaehkäisemisessä.

VERONMAKSAJIEN NÄKEMYS:

- **Kiinteistöverotuksen verotusarvojen määrittäminen uudistettaessa huolehditaan siitä, että uudistus ei johda yleiseen kiinteistöverotuksen tason nousuun eikä tuota kohtuuttomia kiinteistökohtaisten verojen korotuksia.**
- **Kuntia ei pakoteta kiinteistöveron kiristämiseen. Kiinteistöveroprosenttien alarajoja on alennettava, jotta tämä on mahdollista kaikissa kunnissa, kun kiinteistöverotuksen arvostusjärjestelmä uudistetaan. Lisäksi yksittäisen kiinteistön verotusarvon vuosittaista muutosta on rajoitettava, jotta uudistus ei aiheuta kohtuuttomia veronkorotuksia.**
- **Kohtuuttomien tilanteiden ehkäisemiseksi kiinteistöveroprosenteissa säilytetään myös ylärajat.**

KULUTUSVEROTUKSESSA HUOMIOIDAAN YMPÄRISTÖ- JA TERVEYSHAITAT, KIRISTYKSET SUUNNATAAN VALMISTEVEROIHIN

Ansiotulojen verottamisesta aiheutuu suurempi hyvinvointitappio kuin kulutuksen verottamisesta. Ansiotuloverotuksella on myös kielteisempi vaikutus talouskasvuun kuin kulutusveroilla. Verotuksen painopistettä on siirrettävä työn verottamisesta kulutuksen verottamisen suuntaan keventämällä ansiotulojen verotusta.

Verotuksen painopiste siirtyy työnteon verottamisesta kulutuksen ja ympäristöhaittojen verottamisen suuntaan, kun verotuksen keventäminen keskitetään ansiotulojen verotukseen. Mikäli kulutusveroja osana kokonaisuutta korotetaan, on ansiotulojen veroja samalla kevennettävä enemmän, jotta muutosten yhteisvaikutus on ostovoimaa vahvistava.

Arvonlisäverokannat ovat jo nyt korkeat. Pidemmällä tulevaisuudessa voidaan harkita arvonlisäverokantojen enintään yhden prosenttiyksikön korotusta osana verotuksen rakenneuudistuksia. Alkavalla vaalikaudella arvonlisäverokantojen korotuksissa on kuitenkin syytä olla hyvin pidättyväinen.

Verotuksen painopisteen siirtämistä kulutusverojen suuntaan on mahdollista toteuttaa korottamalla maltillisesti ympäristö- ja terveyshaittoihin kohdistuvia valmisteveroja.

Terveyshaittoihin kohdistuvien verojen osalta korotukset ovat kulutuksesta aiheutuvien haittojen takia erityisen perusteltuja alkoholin ja tupakkatuotteiden verotuksessa. Korotuksia ei voida kuitenkaan tehdä rajattomasti, jotta kysyntä ei ohjautuisi liian suuressa määrin kasvavaan matkustajatuontiin.

Energiaan kohdistuvia veroja on jo kiristetty kuluvalle ja edellisellä vaalikaudella. Liikennepolttoaineiden ja kuluttajasähkön verotuksen lievä lisäkiristäminen on kuitenkin mahdollista osana verotuksen rakennemuutosta.

Muoviveron käyttöönotto olisi perusteltua muovin käytöstä aiheutuvien ympäristöhaittojen takia. Muoviverolle pitää kuitenkin löytää toteuttamiskelpoinen ja selkeä malli, jotta käyttöönotto on tarkoituksenmukaista.

VERONMAKSAJIEN NÄKEMYS:

- **Kulutusverojen korotuksia voidaan harkita osana kokonaisuutta, jossa ansiotulojen verotusta kevennetään tuntuvasti ja muutosten yhteisvaikutus on ostovoimaa lisäävä. Kulutusverojen korotukset on suunnattava ensisijaisesti haittoihin kohdistuviin valmisteveroihin.**
- **Liikennepolttoaineiden ja kuluttajasähkön verotusta voidaan korottaa verotuksen ympäristöohjauksen vahvistamiseksi.**
- **Terveyshaittoihin kohdistuvien alkoholiveron, tupakkaveron ja virvoitusjuomaveron maltillinen korottaminen on edelleen perusteltua.**
- **Muoviveron käyttöönottoa selvitetään.**

Rakenneuudistukset: sosiaaliturva ja sosiaali- ja terveyspalvelut

Rakenneuudistukset: sosiaaliturva ja sosiaali- ja terveystalvet

SOSIAALITURVAN UUDISTUKSESSA LÄHTÖKOHTA KANNUSTAMINEN AKTIIVISUUTEEN

Vaalikauden aikana on käynnistettävä sosiaaliturvan uudistus. Tulonsiirtojärjestelmiä kehitettäessä keskeinen lähtökohta tulee olla niiden, palvelumaksujen ja progressiivisen tuloverotuksen yhteisvaikutusten tarkastelu. Kokonaisuuden tulee olla aina omatoimiseen tulonhankintaan kannustava. Uudistuksen on edistettävä tavoitetta työllisyysasteen nostamisesta 75 prosenttiin.

Yleinen tarveharkintainen vähimmäisturva, eli nykyinen toimeentulotuki ja osittain asumistuki, on jatkossakin säilytettävä sekä tarve- että tuloharkintaisena. Vähimmäisturvaa myönnetään elämisen kannalta välttämättömiin menoihin. Tällöin tiukka ja yksityiskohtainenkin tarveharkinta on välttämätöntä. Vähimmäisturvaa ei tule kehittää nykyistä kaavamaisempaan suuntaan.

Tuloverojen yleinen ankara progressiivisuus sekä tulo- ja tarveharkintaiset tulonsiirrot, kuten asumistuki ja toimeentulotuki, huolehtivat varsin tehokkaasti lapsiperheiden keskinäisestä tuloerojen tasauksesta. Näiden päälle tulevat usein vielä tulosidonnaiset päivähoitomaksutkin.

Perhekustannusten tasauksen asiallinen peruste on lapsen huoltaminen, mistä aiheutuvat kustannukset alentavat myös vanhempien veronmaksukykyä saman tuloihin lapsettomiin verrattuna. Tällaisen tulonsiirron on luonnollisesti oltava verovapaa ja se on myönnettävä tasapuolisesti kaikista lapsista. Lapsilisällä tasataan tehokkaasti ja oikeudenmukaisesti perhekustannuksia lapsiperheiden ja lapsettomien kotitalouksien välillä.

VERONMAKSAJIEN NÄKEMYS:

- Vaalikauden aikana on käynnistettävä sosiaaliturvan uudistus.
- Tulonsiirtojen yleisenä lähtökohtana on kannustaminen omatoimisuuteen ja aktiivisuuteen.
- Perhekustannusten taseus toteutuu tehokkaasti ja oikeudenmukaisesti verovapaiden lapsilisien avulla.

SOTE-UUDISTUKSEN JOHDETTAVA MENOSÄÄSTÖIHIN, EI VEROTUKSEN KIRISTÄMISEEN

Sosiaali- ja terveystalvvelujen uudistaminen (sote) on sosiaalitvran uudistamisen rinnalla vaalikauden toinen tärkeä rakenneuudistus. Se on myös merkittävä verouudistus. Toteutuvasta sote-mallista riippumatta uudistuksen perustavoitteena on oltava kustannuspaineiden purkaminen toimintaa tehostamalla ja järkeistämällä, ei verotusta kiristämällä.

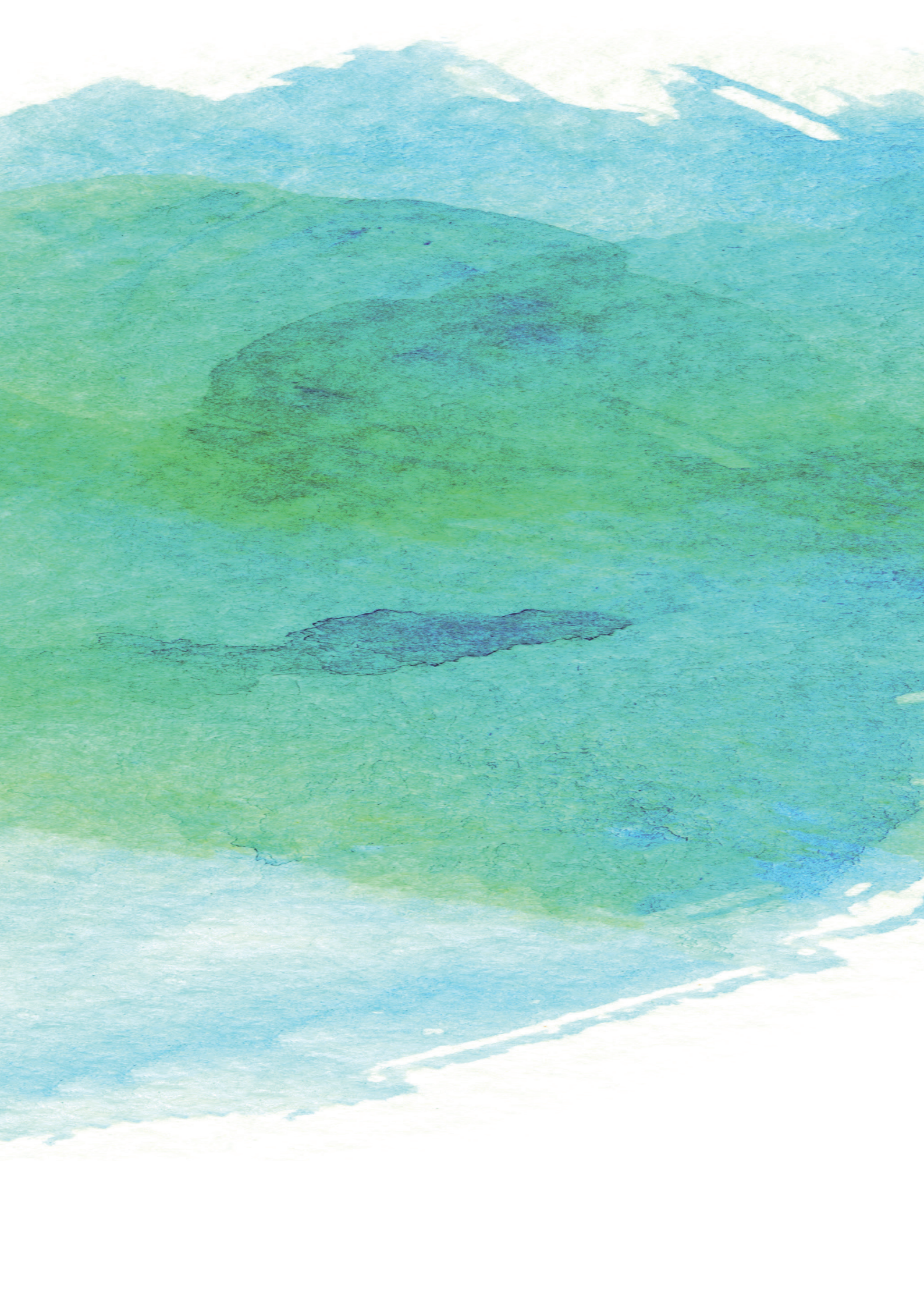
Sote on syytä käynnistää suunnitellusti valtion rahoituksella. Valtion rahoitukseen liittyvä riski pehmeästä budjettirajoituksesta on torjuttava. Valtion ohjauksella on varmistettava, että sote-palveluista vastaavat maakunnat pysyvät asetettavissa kustannusraameissa. Tavoiteltuihin kustannussäästöihin on päästävä parantamalla sote-palvelujen tuottavuutta, ei tinkimällä palveluiden laadusta. Tämä on toteutettava muun muassa toimintaa järkeistämällä ja kehittämällä sekä teknologiaa hyödyntämällä.

Sote-mallien valmistelun yhteydessä on nostettu esiin myös ajatus uuden itsenäisen maakuntatason verottajan lisäämisestä nykyisten rinnalle. Tällöin olisi hyvin vaikeaa varmistaa, että kunnanvaltuustojen päättämien kunnallisverojen ja maakuntavaltuustojen päättämien maakuntaverojen yhteismäärä ei nousisi ajan myötä kohtuuttomasti nykyisiä kunnallisveroja korkeammaksi.

Maakuntaveron käyttöönotto eli uuden itsenäisen alueellisen verottajan lisääminen kaikkien nykyisten verottajien rinnalle olisi erityisen ongelmallista verotuksen kokonaistason kurissapitämisen kannalta.

VERONMAKSAJIENTÄ NÄKEMYS:

- Sote-uudistuksen on johdettava tavoiteltuihin kustannussäästöihin parantamalla palveluiden tuottavuutta, ei tinkimällä palveluiden laadusta.
- Sote-uudistus ei saa merkitä kansalaisten verorasituksen kasvua.
- Sote-uudistus on käynnistettävä valtion rahoituksella niin, että kaikki maakunnat sitoutuvat yhteisesti sovittaviin kustannusraameihin.
- Sote:n rahoituksessa ei tarvita jatkossakaan uusia itsenäisiä alueellisia verottajia, jotka tulisivat nykyisten verottajien rinnalle. Maakuntien rahoituksen kehittämisen vaihtoehtoja tulee selvittää vaalikauden aikana, ja selvityksessä on huomioitava uudistuksen toimeenpanosta saatavat kokemukset.

*Veronmaksajain Keskusliitto on
kansalaisten ja yhteisöjen riippumaton järjestö,
jolla on 235 000 jäsentä.
Järjestön tavoitteena on
kohtuullinen ja oikeudenmukainen verotus,
ja se neuvoa suomalaisia kaikissa
verotukseen liittyvissä asioissa.*

VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO

Kalevankatu 4, 00100 Helsinki
puh. (09) 618 871
veronmaksajat@veronmaksajat.fi
www.veronmaksajat.fi

VERONMAKSAJAT
Puolenpitoa.